

PETER ŠINÁLY
MESTSKÝ KONTROLÓR HLAVNÉHO MESTA
SR BRATISLAVY

Bratislava 21.6.2011

Stanovisko
k Návrhu záverečného účtu hlavného mesta SR Bratislavy za rok 2010

Stanovisko k Návrhu záverečného účtu hlavného mesta SR Bratislavy (ďalej len HMSR Bratislava) za rok 2010 (ďalej len záverečný účet) je predkladané v súlade s §18f, ods. 1, písm. c / zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov. Mestský kontrolór HMSR Bratislavy podáva stanovisko k vybraným častiam záverečného účtu z hľadiska dodržania:

- zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení,
- zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy,
- zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve,
- ďalších zákonov a predpisov súvisiacich najmä s hospodárením s prostriedkami HMSR Bratislavy a nakladaním s majetkom mesta.

Stanovisko je vypracované k návrhu záverečného účtu, ktorý bol predložený na rokovanie Mestskej rady HMSR Bratislavy dňa 16.6.2010.

HMSR Bratislava zverejnilo svoj záverečný účet za rok 2010 na verejnú diskusiu na webovej stránke HMSR Bratislava a úradnej tabuli v súlade s § 9, ods. 2 Zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Obdobne, ako v predchádzajúcich rokoch, aj hodnotenom roku je Návrh záverečného účtu hlavného mesta SR Bratislavy za rok 2010 spracovaný v súlade so zákonom č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, podľa ktorého záverečný účet mesta obsahuje najmä:

- a) údaje o plnení rozpočtu v členení podľa § 10, ods. 3 v súlade s rozpočtovou klasifikáciou,
- b) bilanciu aktív a pasív,
- c) prehľad o stave a vývoji dlhu,
- d) údaje o hospodárení príspevkových organizácií v jeho pôsobnosti,
- e) prehľad o poskytnutých zárukách podľa jednotlivých príjemcov,

- f) údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti
- g) hodnotenie plnenia programov schválených rozpočtom.

Predkladané stanovisko sa opiera o kontrolné poznatky mestského kontrolóra HMSR Bratislavy a Útvaru mestského kontrolóra HMSR Bratislavy za rozpočtový rok 2010.

Podľa vývoja hospodárenia bolo v priebehu roka nevyhnutné v niektorých príjmových a výdavkových položkách zrealizovať úpravy v súlade s §14 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, ktoré sa uskutočnili jednak v rámci splnomocnenia primátora HMSR Bratislavy mestským zastupiteľstvom a tiež na základe schválených zmien rozpočtu mestským zastupiteľstvom HMSR Bratislavy na jeho zasadnutiach.

Mestské zastupiteľstvo HMSR Bratislavy sa zaoberalo zmenami rozpočtu na rok 2010 na svojich štyroch zasadnutiach, odsúhlasilo nasledujúce rozpočtové zmeny na základe prijatých uznesení :

1/ uzn. MsZ č. 963/2010 zo dňa 29.4.2010 - Návrh na použitie prostriedkov peňažného fondu na podporu rozvoja telesnej kultúry v HMSR Bratislave a na zmenu rozpočtu HMSR Bratislavy zvýšením príjmových finančných operácií o 1 626 000 € a zvýšením kapitálových výdavkov, program č. 8 - Šport o 1 626 000 €,

2/ uzn. MsZ č. 985/2010 zo dňa 27.5. 2010 - v súvislosti so schvaľovaním záverečného účtu za rok 2009 pridel prebytku rozpočtového hospodárenia pre účely tvorby peňažných fondov a vrátenie prevodov z rezervného fondu za r. 2009, ako aj zmeny rozpočtu – najmä zvýšenie bežných výdavkov - transfer mestským príspevkovým organizáciám o 196 736 €, zvýšenie kapitálových výdavkov - transfer mestským príspevkovým organizáciám o 755 516 € a prevod prostriedkov rezervného fondu do fondu rozvoja bývania vo výške 3 661 589 €,

3/ uzn. MsZ č. 1019/2010 zo dňa 1.7. 2010 - transfer z rozpočtu hlavného mesta SR Bratislavy vo výške 110 372,50 € pre povodňou postihnutú obec Nižná Myšľa, ktorého zdrojom bol rezervný fond,

4/ uzn. MsZ č. 1087/2010 zo dňa 30.9. 2010 konštatuje nepriaznivý vývoj hospodárenia hlavného mesta SR Bratislavy v dôsledku hospodárskej krízy, súčasne zníženie rozpočtovaných príjmov celkom vrátane finančných operácií o 20 998,6 tis. € a zníženie rozpočtovaných výdavkov vrátane finančných operácií o rovnakú sumu. Súčasťou schválenej zmeny bolo zvýšenie príjmových finančných operácií o 14 018,5 tis € ako čiastočné riešenie výpadku na strane kapitálových príjmov vo výške 28 044 tis. €. Súčasne tým istým uznesením bolo schválené aj použitie fondu rozvoja bývania vo výške 3 440 tis. € na obnovu električkovej trate Krížna.

Významný počet zmien v rozpočte sa uskutočňoval aj v rámci splnomocnenia primátora HM SR Bratislavy mestským zastupiteľstvom – na základe uzn. č. 822/2009 zo dňa 17.12.2009, ktoré umožňovalo primátorovi vykonávať zmeny až do výšky 5% celkových výdavkov schválených v rozpočte na rok 2010, čo predstavovalo rámec 13 882 165 €. Takýchto rozpočtových opatrení bolo vykonaných spolu 14. Reálne bol súčet opatrení k termínu vykonania posledného, datovaného z 17.12.2010, spolu 2 719 773 €. HM SR Bratislava viedlo operatívnu evidenciu o všetkých rozpočtových opatreniach vykonaných v priebehu rozpočtového roka.

Zložitosť situácie, ktorá nastala v kapitálových výdavkoch po utlmení magistrátom pripravovaných predajov nehnuteľností v 2. štvrtroku 2010, dokumentuje názorný príklad: Rozpočtová organizácia (RO) mesta mala na rekonštrukciu strechy so zateplením schválený rozpočet na kapitálové výdavky na rok 2010 62 475 € a prognóza na rok 2011 bola stanovená vo výške 47 005 €. RO pred zazmluvnením dodávateľa konzultovala 6.7.2010 finančnú situáciu mesta a bolo jej doporučené žiadať zmenu termínu splatnosti na I. Q. 2011, čo RO aj dodržala. Na rok 2011 má RO rozpočtovanú sumu 96 882 €, ku koncu apríla 2011 však ešte nebola uhradená ani 1. časť dodávky realizovaná k 15.9.2010.

O vývoji rozpočtového hospodárenia boli pravidelne na zasadnutia mestského zastupiteľstva predkladané informácie o jeho plnení v rámci bloku informácií.

I. PRÍJMY ROZPOČTU HLAVNÉHO MESTA

Dozvuky nepriaznivého ekonomického vývoja v štáte a s tým súvisiace nižšie podielové dane zo štátneho rozpočtu, ako aj kolaps realitného trhu mali podstatný vplyv na výšku príjmovej časti rozpočtu mesta.

1. DAŇOVÉ PRÍJMY

Celkové daňové príjmy v roku 2010 vo výške 123 812,9 € boli plnené na rozpočet 100,5% s indexom 0,89 voči r. 2009 .

1. 1. Príjmy z výnosu dane z príjmu FO (podielové dane) 71 554 344 €, 100,2 %, medziročný index 0,82.

1. 2. Daň z nehnuteľností 22 171 525 €, 100,2 %, medziročný index 1,04

1. 3. Daň za špecifické služby 30 086 991 €, 101,2 %, medziročný index 1,00

Najväčší výpadok nastal u dane z príjmov fyzických osôb, kde výnos daní medziročne klesol o 15 748 ,7 tis €. Rozpočet síce bol splnený, avšak po významnej korekcii smerom nadol. Aj pôvodný rozpočet predpokladal významný pokles týchto príjmov, skutočnosť však bola ešte výrazne nižšia ako pôvodné predpoklady rozpočtu. Slabšie plnenie oproti predchádzajúcemu roku bolo aj u dane za užívanie verejného priestranstva, kde však význam neplnenia v absolútnej čiastke je malý.

2. NEDAŇOVÉ PRÍJMY

Celkové nedaňové príjmy vo výške skutočnosti 41 755,3 € boli plnené na rozpočet 101,9% s indexom voči r. 2009 1,24.

2. 1. Príjmy z podnikania a vlastníctva majetku 11 204 tis. €, 103,8 %, medziročný index 0,81

2. 2. Administratívne a iné poplatky a platby 3 421 424 €, 91,4 %, medziročný index 1,06

2. 3. Kapitálové príjmy 19 205 388 €, 101,9%, medziročný index 2,25.

2. 4. Úroky z úverov, pôžičiek a vkladov 608 902 €, 109,1%, medziročný index 0,45

2. 5. Iné nedaňové príjmy 3 768 067 €, 104,9% , medziročný index 1,15

Dobré výsledky boli dosiahnuté v oblasti príjmov z podnikania a vlastníctva majetku, a to vďaka príjmom z prenájmov. Rozpočet kapitálových príjmov síce bol splnený, ale len vďaka jeho výraznému zníženiu v septembri 2010. Dosiahnutý index však prezentuje, že sa realizoval viac ako dvojnásobný predaj majetku oproti predchádzajúcemu roku. Priaznivo sa vyvíjala položka iných nedaňových príjmov. Zo všeobecne známych dôvodov došlo k značnému medziročnému poklesu u príjmov z podnikania a vlastníctva majetku, ako aj u úrokov z úverov, pôžičiek a vkladov.

Kapitálové príjmy sa stali najslabším článkom v plnení príjmov mesta, nakoľko mestu sa nepodarilo naplniť očakávania z predaja majetku. Táto skutočnosť bola ovplyvnená v prvom

rade vznikom krízy v oblasti tvorby nových projektov v oblasti výstavby a následne znížením záujmu o kúpu nehnuteľností, ale aj administratívnymi komplikáciami aplikovania nových legislatívnych zmien v oblasti predaja majetku obcí.

Napriek tomu je možné konštatovať, že úlohu v zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, podľa ktorej má mesto svoj majetok zveľaďovať a zhodnocovať a vo svojej celkovej hodnote zásadne nezmenšený zachovať, sa úspešne darilo naplňovať.

3. GRANTY A TRANSFERY

Granty a transfery dosiahli hodnotu 81 349 577. Boli plnené na rozpočet 99,3% s indexom voči r. 2009 1,93.

Optimálne plnenie bolo pri grantoch, kde mesto získalo kapitálový grant 41 213,8 tis €. V grantoch bola zahrnutá aj čiastka na financovanie rekonštrukcie ZŠ Ondreja Nepelu pôvodne rozpočtovaná až na rok 2011.

4. PRÍJMY Z FINANČNÝCH OPERÁCIÍ

V oblasti príjmov z finančných operácií, ktoré za rok 2010 dosiahli objem 28 030 671 €, došlo k naplneniu rozpočtu na 93,1% a to prevodmi z peňažných fondov. Medziročný index dosiahol hodnotu 0,32, čo bolo spôsobené najmä nízkym stavom rezervného fondu v r. 2010.

Príjmy a výdavky vrátane finančných operácií vykazujú prebytok hospodárenia vo výške 4 438 132 €. V súlade s metodikou členenia rozpočtu obcí, t.j. bez finančných operácií, je výsledkom hospodárenia za rok 2010 schodok vo výške 18 592 539 € pri celkovo dosiahnutých príjmoch bežných 275 mil. €.

II. VÝDAVKY ROZPOČTU HLAVNÉHO MESTA

Zo zásady zachovania vyrovnanosti bežného rozpočtu sa v priebehu roka finančné prostriedky čerpali len v rámci zdrojových možností, rozpočet predpokladal zapojenie zdrojov rezervného fondu a legislatíva umožnila schodkový bežný rozpočet na základe zákona 54/2009 zo 17. februára 2009. Bežné príjmy v rozpočte predstavovali čiastku 185 618,9 tis. €, po znížení z pôvodného rozpočtu 189 437,2 tis. €. Rozpočet na bežné výdavky /zvýšené o 4 844,7 tis. €/ 193 117,2 tis. €. Neplnenie príjmovej stránky rozpočtu ako u bežných, tak i u kapitálových výdavkov bolo riešené znížením príjmovej stránky rozpočtu, možnosť viazania výdavkov sa nepoužívala. Počas znižovania kapitálových príjmov a výdavkov už bola väčšina investícií zazmluvnená, resp. v realizácii.

Bežné výdavky predstavovali 72,3% celkových výdavkov a ich podiel na celkových výdavkoch voči skutočnosti roku 2009 klesol indexom 0,96. Kapitálové výdavky predstavovali 27,7 % celkových výdavkov hlavného mesta.

Podľa funkčnej klasifikácie najväčšie výdavky sú oddiel 04-ekonomická oblasť, 62 806 467 €, čo predstavuje 32,1 % celkových výdavkov hlavného mesta. Medziročný nárast týchto výdavkov zodpovedá nárastu kompletných bežných výdavkov.

Kapitálové výdavky predstavovali v roku 2010 čiastku 70 089 341 € a boli nižšie voči obdobiu predchádzajúceho roka o takmer 17 mil. €.

III. PLNENIE ROZPOČTU PODĽA PROGRAMOV

Výdavková časť záverečného účtu je hodnotená podľa jednotlivých programov. Hlavné mesto SR Bratislava podľa programovej štruktúry sleduje 11 programov, ktoré sú členené vo viacerých podprogramoch.

PROGRAM 1: PLÁNOVANIE A ROZVOJOVÉ PROJEKTY

V rámci tohto programu je zabezpečovaný územný rozvoj mesta. Ide síce o významný, ale najmenší a často aj neplnený program s podielom len 0,34% na celkových výdavkoch. Celkove bol rozpočet výrazne nedočerpaný v dôsledku nedočerpania kapitálového rozpočtu výdavkov. Voči roku predchádzajúcemu však došlo k nárastu.

- Bežné výdavky (v €)

skutočnosť 2010/ skutočnosť 2009

337 793 / 162 615

Podstatnú časť výdavkov mesto zmenou rozpočtu usmernilo do PHSR (40,9%) a do projektov financovaných z EÚ (33,8%), išlo o malé projekty, resp. ich prípravné práce.

- Kapitálové výdavky (v €)

skutočnosť 2010/ skutočnosť 2009

577 644 / 63 242

Realizovali sa výdavky na nákup dvoch autobusov a na rekonštrukciu a modernizáciu Krízového centra.

PROGRAM 2: BEZPEČNOSŤ, PRÁVO A PORIADOK

- Bežné výdavky (v €)

skutočnosť 2010/ skutočnosť 2009

6 671 484 / 6 252 794

Viac ako 78,7% výdavkov tohto programu bolo nasmerovaných do mzdovej oblasti mestskej polície. Priemerný prepočítaný stav policajtov stúpol v roku 2010 o 8, a to na 338 policajtov. Je to z dlhodobého pohľadu najpriaznivejší vývoj v pripravenosti zabezpečiť bezpečnosť občanov a poriadok v meste, i keď nebol zabezpečený cieľ nárastu o 20 policajtov. Súčasne však účelové prostriedky na zvýšenie stavu policajtov vrátane sociálneho systému boli čerpané na 88,2%. Overovaním tejto položky sa zistilo, že ide zrejme o metodickú chybu pri vyčísľovaní týchto výdavkov. Účtovný softvér nebol nastavený na podrobné sledovanie položiek súvisiacich so zvyšovaním stavu policajtov a otázke možnosti, resp. opodstatnenosti sledovateľnosti takto stanovených účelových prostriedkov je treba venovať pozornosť v roku 2011.

MsP pre rok 2010 dosiahla stav 338,16 policajtov s priemernou mesačnou mzdou 952,84 €, čo predstavovalo celkovú ročnú úsporu oproti schválenej výške priemernej mesačnej mzdy sumu 379 624 €. MsP pri svojom finančnom hospodárení postupovala zároveň v súlade s usmernením primátora hlavného mesta SR Bratislavy zo dňa 16.07.2010, ktorým boli nastavené prísne úsporné opatrenia a uplatnená maximálna hospodárnosť a efektívnosť vynakladaných finančných prostriedkov, ktoré MsP v plnej miere rešpektovala. Podobne ako v roku 2009 sa dá konštatovať, že bola dosiahnutá voči rozpočtovaným zdrojom úspora takmer 10%.

- Kapitálové výdavky (v €)

skutočnosť 2010/ skutočnosť 2009

0 / 200 700

V tejto oblasti bolo definitívne upustené od zámeru rozšírenia kamerového monitorovacieho systému, neboli realizované žiadne kapitálové výdavky. V záverečnom účte však pri tejto položke na str. 33 absentuje akékoľvek vysvetlenie alebo čísla. Pôvodný rozpočet kapitálových výdavkov bol 565 300 € a bol určený na nákup strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia /500 tis. € /a na nákup dopravných prostriedkov všetkých druhov /65,3 tis. €/. V tomto programe bolo definitívne upustené od zámeru rozšírenia kamerového monitorovacieho systému. ÚVO rozhodlo o zrušení súťaže na základe námietok, rozhodnutie bolo publikované 10.2.2010. Bolo to jedno z prvých konkrétnych opatrení súvisiacich so zlou situáciou naplňania príjmovej stránky rozpočtu. Nákup dopravných

prostriedkov bol viazaný na širší zámer magistrátu a v rámci opatrení primátora bolo upustené od obstarávania.

PROGRAM 3: DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Z pohľadu celkových výdavkov mesta ide o rozhodujúci program. V hodnotenom roku sa v ňom realizovalo takmer 30% výdavkov mesta, v uplynulom roku to však bolo viac ako 40%. Je to najvýznamnejší program v oblasti bežných výdavkov a vzhľadom na mimoriadnu investíciu v programe šport v hodnotenom roku druhú najvýznamnejšiu v oblasti kapitálových výdavkov.

- Bežné výdavky (v €)

skutočnosť 2010/ skutočnosť 2009

66 302 442 / 69 004 701

Rozpočet bežných výdavkov v priebehu roka nebol upravovaný a bol čerpaný na 99,9 %. Skutočné čerpanie bežných výdavkov kleslo medziročne o 3,9%, t.j. o 2,7 mil €.

Bežné výdavky vo výške 11 267 133 € sa realizovali najmä na zimnú údržbu komunikácií, tzv. rutinnú a štandardnú údržbu a na odvádzanie vôd z povrchového odtoku verejnou kanalizáciou z komunikácií.

Rozhodujúcou položkou Programu č. 3 sú však výdaje na prevádzku mestskej hromadnej dopravy v čiastke 54 mil. €. Realizáciu 45,8 mil. vozokilometrov v roku 2010 voči 44,4 mil. vozokilometrov v roku predchádzajúcom došlo k ich nárastu o viac ako 3%. Tempo nárastu oproti predchádzajúcemu obdobiu kleslo o 1%. Plánované vozokilometre na rok 2010 boli v zmysle druhého dodatku zmluvy medzi HMSR Bratislava a DPB a.s. z apríla 2010 zvýšené na 45,664 tis. V roku 2010 sa nezmenili ceny za výkony MHD. Pomer vlastných tržieb a poskytnutej dotácie sa zmenil viac v prospech vlastných tržieb. Rozhodujúcim spôsobom sa však zvýšené vozokilometre, ako aj väčší počet prevádzkovaných autobusov odrazil vo vzniknutej strate. Strata DPB a.s. narástla z 470,5 tis.€ v r. 2009 na 6 815,7 tis. € v hodnotenom období.

- Kapitálové výdavky (v €)

skutočnosť 2010/ skutočnosť 2009

11 386 388 / 49 340 728

Rozpočet kapitálových výdavkov bol upravený smerom nadol o 50%. Pripravované investície však boli zrealizované z úverových zdrojov DPB a.s. a tieto sú, resp. najmä budú uplatňované voči rozpočtu HMSR Bratislavy. Obnovovanie parku vozidiel DPB a.s. však malo nižšiu intenzitu, ako v predchádzajúcom roku.

PROGRAM 4: ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Z pohľadu celkových výdavkov ide o štvrtý najvýznamnejší program mesta. Rozpočtované zdroje v tomto programe boli v priebehu zmien v roku 2010 znižované a to v oblasti kapitálových výdavkov, pričom ani znížený rozpočet kapitálových výdavkov nebol dočerpaný (71,9%).

- Bežné výdavky (v €)

skutočnosť 2010/ skutočnosť 2009

32 839 191 / 34 142 313

Tento program zahŕňa aj bežný transfer - príspevok na výdavky príspevkovej organizácie Mestské lesy v Bratislave 867,5 tis. €. Rozhodujúci objem výdavkov je však smerovaný na likvidáciu komunálneho odpadu do a.s. OLO.

- Kapitálové výdavky (v €)

skutočnosť 2010/ skutočnosť 2009

344 609 / 682 835

PROGRAM 5: BÝVANIE A OBČIANSKA VYBAVENOSŤ

V tomto programe sa stretáva široká paleta služieb zabezpečovaných HMSR Bratislava, počnúc verejným osvetlením, cez pohrebníctvo, po správu a starostlivosť o mestský bytový

fond. V priebehu roka došlo k minimálnym korekciám rozpočtu, v jeho čerpaní však dominuje nedočerpanie kapitálových výdavkov (77,9%).

- Bežné výdavky (v €)

skutočnosť 2010/ skutočnosť 2009

10 966 964 / 11 897 094

Pomerne významnou položkou bežných výdavkov je príspevok organizácii Marianum vo výške 3 512,7 tis. €. Ide o nemalú položku s veľmi stručným komentárom. Dôvod, prečo je jeho použitie v predkladanom Návrhu tak stručne komentované je nasledovný:

Bežný transfer - príspevok na prevádzku za rok 2010	3 508 234	4 453	3 512 687
z toho: príspevok na bežnú prevádzku	547 000	4 453	551 453
príspevok na nájomné	2 961 234		2 961 234

Skutočné čerpanie rozpočtu je zhodné s rozpočtom výdavkov. Z tabuľky je zjavné, že Marianum používa takmer šesť sedmín poskytnutého príspevku na platenie nájomného. Nájomné je smerované na HMSR Bratislava.

- Kapitálové výdavky (v €)

skutočnosť 2010/ skutočnosť 2009

1 234 908 / 1 494 793

PROGRAM 6: MARKETING A CESTOVNÝ RUCH

- Bežné výdavky (v €)

skutočnosť 2010/ skutočnosť 2009

Ide o druhý najmenší program s podielom len 0,61%. Bežné výdavky vynakladané na cestovný ruch, prezentáciu a propagáciu boli dočerpané a vynakladané v súlade so schváleným rozpočtom. Prostredníctvom oddelenia marketingu a cestovného ruchu boli na Mestskú televíziu rozpočtované a použité prostriedky vo výške 318 662 €.

- Kapitálové výdavky (v €)

V hodnotenom roku rozpočet nepredpokladal kapitálové výdavky.

PROGRAM 7: KULTÚRA

V priebehu hodnoteného obdobia došlo k miernemu navýšeniu kapitálového rozpočtu, pričom kapitálový medziročne výrazne klesol. V rámci tohto programu sú financované významné mestské príspevkové organizácie s vyváženým a stabilným rozpočtom, ako sú:

Mestská knižnica s príspevkom 777 736 €,

Galéria mesta Bratislavy s príspevkom 594 909 €,

Múzeum mesta Bratislavy s príspevkom 708 101 €,

Bratislavské kultúrne a informačné stredisko s príspevkom 2 814 386 €,

Paming s príspevkom 1 007 221 €,

Mestský ústav ochrany pamiatok s príspevkom 152 900 €.

- Bežné výdavky (v €)

skutočnosť 2010/ skutočnosť 2009

7 426 515 / 7 665 860

- Kapitálové výdavky (v €)

skutočnosť 2010/ skutočnosť 2009

5 316 815 / 7 862 862

Z kapitálových výdavkov použili temer celý ich objem Paming na realizáciu resp. dokončovanie Apponyho paláca, Starej radnice a v malej miere Kostol Klarisky. Vzhľadom na zhoršujúcu sa finančnú situáciu použil Paming v spolupráci s HMSR Bratislava inštitút reštrukturalizácie dlhu voči dodávateľovi stavebných prác.

PROGRAM 8: ŠPORT

Tento program patril v roku 2010 podobne ako v roku 2009 k nosným programom (18,36% z celkových výdavkov mesta).

- Bežné výdavky (v €)

skutočnosť 2010/ skutočnosť 2009

1 654 819 / 1 877 653

V rámci programu ŠPORT je financovaná mestská príspevková organizácia STARZ, ktorá zabezpečuje široký diapazón športových aktivít v Bratislave. V roku 2010 bežný transfer pre STARZ bol v objeme 1 654 819 € voči príspevku roku 2009 vo výške 1 877,7 tis. €.

- Kapitálové výdavky (v €)

skutočnosť 2010/ skutočnosť 2009

47 092 849 / 23 470 067

V rozpočte bol rozpočtovaný kapitálový transfer GIB-u 46 076,6 tis. €, súčasťou bola dotácia zo ŠR v celkovej výške 40 575,7 tis. €. Skutočné financovanie bolo 46 054,2 tis. €, v tom zo ŠR bola poskytnutá celá rozpočtovaná suma 40 575,7 tis. €. Tento program patril v roku 2010 podobne ako v roku 2009 k nosným programom. Vzhľadom na nenaplnenie príjmovej časti v kapitálových príjmoch sa podobne ako u Pamingu aj tu pristúpilo k reštrukturalizácii dlhu koncom roka 2010.

PROGRAM 9: VZDELÁVANIE

- Bežné výdavky (v €)

skutočnosť 2010/ skutočnosť 2009

40 041 306 / 39 067 682

Na financovanie 5 mestských centier voľného času a 12 základných umeleckých škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti hlavného mesta sa použilo 7 149 524 €, pre 53 neštátnych škôl a školských zariadení poskytlo hlavné mesto transfery vo výške 4 103 578 €. Rozhodujúci objem však boli transfery pre mestské časti zo štátneho rozpočtu. V priebehu roka došlo k zvýšeniu rozpočtu na vzdelávanie. Mesto v rámci tohto programu realizuje aj poskytovanie grantov (128 400 € rozpočet a 127 725 € čerpanie).

- Kapitálové výdavky (v €)

skutočnosť 2010/ skutočnosť 2009

221 861 / 1 211 245

Najmä vzhľadom na sústredenie kapitálových zdrojov do programu šport sa výdavky na školstvo priblížili nule. Realizované boli prevažne vybrané projekty - kúrenie na ZUŠ Batkova, rekonštrukcia strechy na ZUŠ Karloveská a v malej miere dovybavenie potrebným inventárom na ZUŠ Istrijská.

PROGRAM 10: SOCIÁLNE ZABEZPEČENIE

V rozpočte ako i v jeho čerpaní došlo k zvýšeniu ako v oblasti bežných, tak i kapitálových, výdavkov.

- Bežné výdavky (v €)

skutočnosť 2010/ skutočnosť 2009

9 276 016 / 9 230 003

Vynakladanie bežných výdavkov je vecne a veľmi podrobne popísané v Správe o plnení rozpočtu hlavného mesta SR Bratislavy za rok 2010.

- Kapitálové výdavky (v €)

skutočnosť 2010/ skutočnosť 2009

3 004 016 / 1 042 604

Došlo k medziročnému nárastu, ZOS Smolnícka bola pôvodne plánovaná na rok 2009. Najväčšími kapitálovými výdavkami boli nadstavba a prístavba ZOS Smolnícka a dostavba stravovacej prevádzky Domova Pri kríži.

PROGRAM 11: PODPORNÁ ČINNOSŤ A KONTROLA

Tento podprogram zahŕňa zabezpečenie ucelenej administratívnej agendy magistrátu.

- Bežné výdavky (v €)

skutočnosť 2010/ skutočnosť 2009

18 293 744 / 22 998 356

V porovnaní s rokom predchádzajúcim došlo k výraznej úspore v bežných výdavkoch na náklady administratívy. Rozpočet na vlastnú vnútornú správu sa v rámci prijatých úsporných opatrení čerpal len do výšky 92,2% s indexom 2010/2009 vo výške 0,85. V rámci prípravy stanoviska UMK vykonal preverky hospodárnosti v oblasti služieb bez zistenia porušení resp. nehospodárnosti.

- Kapitálové výdavky (v €)

skutočnosť 2010/ skutočnosť 2009

910 251 / 2 396 986

K zníženiu rozpočtu kapitálových výdavkov došlo z dôvodov úsporných opatrení. K zníženiu došlo najmä u položiek realizácia stavieb a ich technického zhodnotenia, výkupy nehnuteľností a nákup softvéru. Investície realizovali najmä oddelenie nájmov a nehnuteľností a oddelenie informatiky.

Záverom k vyhodnoteniu programového rozpočtu možno zovšeobecnene konštatovať, že v rámci možností boli v hodnotenom období dobre nastavené ukazovatele pri prevažnej väčšine programov a k čiastočnej realizácii, prípadne k nenaplneniu niektorých z nich /najmä voči pôvodnému rozpočtu/ došlo len z dôvodu obmedzenia finančných možností.

IV. Prehľad o stave a vývoji dlhu a záväzkov HMSR Bratislava k 31.12.2010

Posúdenie vývoja zadlženosti k 31.12.2010

V súlade so znením § 17, ods. 9 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy mestský kontrolór preveruje dodržiavanie podmienok na prijatie návratných zdrojov financovania z dôvodu, že HMSR Bratislava môže prijať úvery len za splnenia týchto podmienok:

- a) celková suma dlhu územnej samosprávy ku koncu rozpočtového roka neprekročí 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka,
- b) suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úrokov neprekročí 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka.

Do celkovej sumy dlhu mesta nie sú započítané dlhy z prijatia návratných zdrojov financovania z vládnych podporných programov a Euro fondov.

Dlh mesta, splátková rezerva a náklady s tým spojené k 31.12.2010

(1) ukazovateľ dlhu bol	<u>68,90%</u>
(2) úverová rezerva bola vo výške	<u>- 16 591 tis. € prekročenie</u>
(3) ukazovateľ splátkovej rezervy bol	<u>2,68%</u>
(4) splátková rezerva bola vo výške	<u>46 625 tis. €.</u>
(5) splátky úrokov a platby s tým súvisiace	<u>1 374 tis. €</u>

V roku 2010 bolo evidovaných 432 801 obyvateľov HMSR Bratislava podľa zverejnených údajov ŠÚ SR. Dlh z bankového úveru bol na jedného občana mesta vo výške 296,9 €.

Pre informáciu uvádzam aj niektoré ďalšie významné parametre pre priblíženie záväzkovej situácie HMSR Bratislava.

Mesto k 31.12.2010 eviduje tieto vybrané skupiny záväzkov:

Krátkodobé záväzky k 31.12.2010

- krátkodobé záväzky za HMSR Bratislava a jeho RO 27 293 235 €, z toho:
- voči dodávateľom vo výške 8 877 965 €,
- voči zamestnancom vo výške 796 404 €,

- krátkodobé záväzky za HMSR Bratislava a jeho PO 18 022 189 €, z toho:
- voči dodávateľom vo výške 16 554 864 €,
- voči zamestnancom vo výške 185 469 €,

Celkové krátkodobé záväzky HMSR Bratislava, jeho PO a RO boli k 31.12.2010 vo výške 45 315 424 €, z toho záväzky voči dodávateľom boli 25 432 829 €.

Dlhodobé záväzky k 31.12.2010 :

- voči bankám vo výške 128 490 tis. € (v tom bankové úvery dlhodobé vo výške 128 490 tis. € mil. €),
- ostatné dlhodobé záväzky vo výške 49 992 € (za HMSR Bratislava a jeho RO)
- ostatné dlhodobé záväzky vo výške 28 741 € (za PO HMSR Bratislava)

Celkové dlhodobé záväzky HMSR Bratislava, jeho PO a RO boli k 31.12.2010 vo výške 128 568 733 €.

V. Zúčtovanie finančných vzťahov k rozpočtu hlavného mesta SR Bratislavy za rok 2010

Rozpočtové organizácie všetky svoje príjmy v priebehu roka odvedli do rozpočtu mesta a výdavky hradili z poskytnutých dotácií. Príspevkové organizácie uhrádzali svoje výdavky z vlastných príjmov a príspevku mesta a vykonávajú zúčtovanie s rozpočtom zriaďovateľa. Tri príspevkové organizácie vykázali záporný hospodársky výsledok v oblasti hlavnej činnosti. Zoologická záhrada vykázala stratu -28 338 €, Marianum stratu -65 999 € a Mestské lesy stratu -68 571 €. Kumulovanie hospodárskeho výsledku z hlavnej činnosti jednotlivých PO je strata 131 097 €. V podnikateľskej oblasti všetky príspevkové organizácie hospodárili so ziskom, kumulovanie HV jednotlivých príspevkových organizácií je zisk pred zdanením vo výške 263 092 €.

HMSR Bratislava vykonávalo podnikateľskú činnosť v siedmych oblastiach. V šiestich z nich dosiahlo zisk, v oblasti realizácie výstupov z prevádzky centrálného pultu ochrany však vykázalo stratu -44 351 €, ktorá je vyššia ako celkový súčet kladného hospodárskeho výsledku ďalších šiestich podnikateľských činností. Výsledná strata - 13 830 € je navrhnutá na vysporiadanie s nerozdelenými zdrojmi minulých rokov. V najbližšom čase je treba na Magistráte HMSR Bratislava venovať pozornosť analýze dôvodov, pre ktoré strata vznikla a zvážiť vhodnosť utlmenia stratovej činnosti, nakoľko aj v roku 2009 bola výsledkom podnikateľskej činnosti tiež malá strata.

V rámci zúčtovania dotácií poskytnutých právnickým osobám s majetkovou účasťou mesta sa navrhuje nasledovné:

- DPB a.s. hospodáril so stratou vo výške 6 815 683 €. Na bežné výdavky MHD bol poskytnutý transfer vo výške 54 000,0 tis. €, ktorý bol vyčerpaný. Rozpočtováný transfer z rozpočtu mesta na výdavky kapitálové vo výške 8 762 307 €, ktorý bol plnený na 8 506 279,45 € prekročili skutočne zrealizovaným transferom o 14,13 €. Spoločnosť Dopravný podnik Bratislava, a.s. odvieďa uvedené finančné prostriedky dňa 17.02.2011 na účet hlavného mesta.

HMSR Bratislava navrhuje celú stratu vykryť z vlastných prostriedkov s tým, že splátky sa rozdelia na obdobie štyroch rokov. Bude však vhodné overiť, či nie je finančne výhodnejšie pre HMSR Bratislava a DPB a.s. využiť napr. inštitút reštrukturalizácie dlhu, nakoľko riešenie straty DPB a.s. je záväzkom mesta súvisiacim s objednanými vozokilometrami. Je pravdepodobné, že riešenie dlhovej služby DPB a.s. bude nákladnejšie ako financovanie reštrukturalizáciou v HMSR Bratislava.

- BID bol poskytnutý transfer v objeme 4 630,46 €, je účelné kapitalizovať ho.

Schvaľovaný záverečný účet vykazuje prebytok, ktorého usporiadanie je predkladané nasledovne:

Schodok bežného rozpočtu -8 922 423
Schodok kapitálového rozpočtu -9 670 116
Prebytok finančných operácií +23 030 671
Celkový prebytok +4 438 132

Prebytok rozpočtu pre účely tvorby peňažných fondov po úprave celkového prebytku v zmysle §16, zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy predstavuje sumu +3 868 808,47 €. Táto sa navrhuje prerozdeliť do dvoch fondov nasledovne:

do rezervného fondu 2016932,47 € /t.j. nad minimálnu výšku 10%, suma by bola 386 880 €/
do fondu rozvoja bývania 1851876 € /t.j. do plnej výšky/.

VI. Záver

V rámci prípravy Stanoviska k Návrhu záverečného účtu hlavného mesta SR Bratislavy za rok 2009 sa javila ako najvypuklejší problém inventarizácia. ÚMK preto venoval pri uzatváraní roka 2010 zvýšenú pozornosť inventarizácii a v mojom stanovisku predkladám stručné zhodnotenie z iného pohľadu ako je uvedené v stanovisku audítora :

1/ Na základe výsledkov kontroly vymáhania pohľadávok č.10/2009, vykonanou ÚMK na Magistráte HMSR Bratislava, prijala riaditeľka opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov. Jedným z opatrení bolo zabezpečiť vykonanie mimoriadnej inventarizácie pohľadávok a záväzkov na HMSR Bratislava s dôrazom na tvorbu opravných položiek k pohľadávkam nad 3 300 €. Termín plnenia úlohy bol stanovený na 31.8.2010. Prijaté opatrenia spolu so správou z kontroly zobralo MsZ. uznesením č. 986/2010 zo dňa 27.5.2010 na vedomie.

2/ Dňa 27.9.2010 vydal primátor Príkaz na vykonanie mimoriadnej inventarizácie majetku mesta k 31.10.2010. Podľa čl. 4 mala ÚIK spracovať dokumentáciu a záverečnú správu inventarizácie do 16.1.2011 a predložiť schválené inventarizačné zápisy na finančné oddelenie do 17.1.2011.

3/ Dňa 15.12.2010 vydal primátor Príkaz na vykonanie inventarizácie majetku mesta k 31.12.2010. Podľa článku 4 mala ÚIK spracovať dokumentáciu a záverečnú správu inventarizácie k 24.1.2011.

Inventarizačný zápis bol spracovaný až dňa 20.4.2011. Inventarizačná komisia v ňom navrhla 12 opatrení, z ktorých 7 bolo už navrhnutých v zápise ÚIK k inventarizácii k 31.12.2009 a ani jedno nebolo splnené. Preto je žiaľ zrozumiteľné, že o mnohých zistených rozdieloch, prípadne oprávkach realizovaných v zmysle opatrenia prijatého záverom roka 2010, už nebolo možné účtovať do príslušného účtovného obdobia.

4/ Porovnaním výsledkov inventarizácie k 31.12.2009 a k 31.12.2010 na jednotlivých účtoch bolo zistené, že inventarizačné rozdiely z r. 2009 vo väčšine prípadov neboli doriešené:

V porovnávacích tabuľkách účtov k 31.12.2009 sú uvedené inventarizačné rozdiely pri 13 účtoch.

V porovnávacích tabuľkách účtov k 31. 12.2010 sú uvedené inventarizačné rozdiely pri 20 účtoch.

Napr. na účte 021 – Stavby je k 31.12.2009 inventarizačný rozdiel 3 373 191,90 € (v poznámke je uvedené, že bude usporiadaný do konca roku 2010).

K 31.12.2010 je inventarizačný rozdiel na účte 021 – Stavby 2 512 071,61 €

V porovnávacích tabuľkách účtov k 31.12.2009 a k 31.10.2010 je pri viacerých účtoch uvedené, že neboli zinventarizované.

Napr. účet 312 – Tovar na sklade nebol zinventarizovaný ani k 31.12.2009 ani k 31.12.2010. Taktiež neboli zinventarizované podsúvahové účty 7911 – pohľadávky za manká a škody, 7921 – odpísané pohľadávky, atď.

5/ Podľa § 29, ods. 1 zákona č. 431/2002 Z. z. Inventarizáciou overuje účtovná jednotka, či stav majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov v účtovníctve zodpovedá skutočnosti. Tým, že k 31.12.2010 nebol zinventarizovaný všetok majetok a záväzky organizácie, možno podľa § 8 ods. 4 zákona o účtovníctve konštatovať, že účtovníctvo magistrátu je nepreukázateľné. Rozsah nepreukázateľnosti však v súvzťažnosti s majetkom mesta príslušným inventarizácii nie je významný.

6/ V súčasnosti zostáva v sledovaní uznesenie č. 985/2010 zo dňa 27.5.2010, ktorým bolo uložené riaditeľke magistrátu vykonať mimoriadnu inventarizáciu majetku vo vlastníctve hlavného mesta SR Bratislavy s termínom 31.10.2011.

Posudzovaný materiál je vypracovaný a predkladaný v súlade s platnými právnymi normami, spracovaný veľmi podrobne a prehľadne, podáva dostatočný prehľad o príjmoch a výdavkoch za rok 2010.

Ročná účtovná závierka za rok 2010 bola vykonaná v súlade so zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve § 17, ods. 2 a § 18, ods. 3 a 4. HMSR Bratislava však porušilo zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve § 18, ods. 5 tým, že Poznámky k účtovnej závierke za rok 2010 boli spracované až 15.4.2011, pričom na MF SR mali byť doručené už 1.2.2011. Oneskorenie bolo zdôvodnené tým, že podklady od majetkových účastí mesta prichádzali až po 25. februári, ale najmä oficiálne ukončenie inventarizácie bolo až 20.4.2011. K tomu bolo na úrovni magistrátu prijaté opatrenie na odstránenie nedostatku dňa 10.6.2011.

Podľa § 9, ods. 4 Zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov má HMSR Bratislava povinnosť dať si overiť účtovnú závierku podľa osobitného predpisu. Pri overovaní účtovnej závierky audítor overuje tiež hospodárenie podľa ich rozpočtov v súlade s týmto zákonom, hospodárenie s ostatnými finančnými prostriedkami, stav a vývoj dlhu a dodržiavanie pravidiel používania návratných zdrojov financovania. Správa audítora poukazuje na podobné problémy, ako sa objavujú aj v predkladanom stanovisku, príp. v správach o vykonaní kontrol ÚMK predkladaných zastupiteľstvu.

V nadväznosti na konštatovania v predkladanom Stanovisku k Návrhu záverečného účtu hlavného mesta SR Bratislavy za rok 2010, ako aj zistenia uvedené v „Správe nezávislého audítora zo dňa 15.4.2010“, ktorá je prílohou k návrhu záverečného účtu, odporúčam Mestskému zastupiteľstvu hlavného mesta SR Bratislavy záverečný účet schváliť v zmysle predkladaného návrhu uznesenia bez výhrad.